

17 V

V v.rom med en basis $B = \{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_n\}$

$\Rightarrow$ enhver $\bar{v} \in V$ kan uttrykkes som en lin. komb.

$$\bar{v} = a_1 \bar{v}_1 + \dots + a_n \bar{v}_n \quad (a_i \in \mathbb{R})$$

på en unik måte.

Def: For B og $\bar{v}$ som over, definerer vi (kolonnevektoren)

$$[\bar{v}]_B = \begin{bmatrix} a_1 \\ \vdots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$$

Dette er koordinatvektoren til $\bar{v}$ m.h.p. B .

Eksempler: (1) Standardbasisen for $\mathbb{R}^3$ er $B = \{\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3\}$, hvor
 $\bar{e}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$, $\bar{e}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$, $\bar{e}_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$. For en vektor $\bar{v} = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$
i $\mathbb{R}^3$ er da

$$\bar{v} = a\bar{e}_1 + b\bar{e}_2 + c\bar{e}_3$$

$$\Rightarrow [\bar{v}]_B = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = \bar{v}$$

(2) La oss renummerere standardbasisen for $\mathbb{R}^3$:

$$B' = \{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\}$$

hvor $\bar{v}_1 = \bar{e}_2$, $\bar{v}_2 = \bar{e}_1$, $\bar{v}_3 = \bar{e}_3$. For $\bar{v} = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ er da

$$\bar{v} = b\bar{v}_1 + a\bar{v}_2 + c\bar{v}_3$$

$$\Rightarrow [\bar{v}]_{B'} = \begin{bmatrix} b \\ a \\ c \end{bmatrix}$$

Så nummereringen/ordenen til basisvektorene er viktig!

(3) I Oppg 2(b) på Grupperarb 16F så vi at følgende
også er en basis for $\mathbb{R}^3$: $B'' = \{\bar{v}_1, \bar{v}_2, \bar{v}_3\}$ hvor

$$\bar{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \bar{v}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \bar{v}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

For $\bar{v} = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3$, hva er $[\bar{v}]_{\mathcal{B}}$?

$$\begin{aligned} \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} &= x_1 \bar{v}_1 + x_2 \bar{v}_2 + x_3 \bar{v}_3 = x_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + x_2 \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + x_3 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} x_1 + x_2 + x_3 \\ x_1 + x_2 \\ x_1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

sjekk!
 $\Rightarrow x_1 = c, x_2 = b - c, x_3 = a - b$

$$\Rightarrow [\bar{v}]_{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} c \\ b-c \\ a-b \end{bmatrix} \quad (\text{dvs. } \bar{v} = c\bar{v}_1 + (b-c)\bar{v}_2 + (a-b)\bar{v}_3)$$

(for $\bar{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ -3 \\ 3 \end{bmatrix}$ er da $[\bar{v}]_{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 3 \\ -3-3 \\ 1-(-3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ -6 \\ 4 \end{bmatrix} \Rightarrow \bar{v} = 3\bar{v}_1 - 6\bar{v}_2 + 4\bar{v}_3$)

Spørsmål: La $\mathcal{B} = \{\bar{v}_1, \dots, \bar{v}_n\}$ og $\mathcal{B}' = \{\bar{v}'_1, \dots, \bar{v}'_n\}$ være to basiser for et v.rom V . Er det noen sammenheng mellom $[\bar{v}]_{\mathcal{B}}$ og $[\bar{v}]_{\mathcal{B}'}$ for alle $\bar{v} \in V$?

Def: Med notasjon som over, la P være $n \times n$ -matrisen

$$P = [[\bar{v}'_1]_{\mathcal{B}'} \mid \dots \mid [\bar{v}'_n]_{\mathcal{B}'}]$$

Dvs kolonnene består av koordinatvektorene for vektorene $\bar{v}'_i$ i $\mathcal{B}'$, mhp $\mathcal{B}$. Dette er overgangsmatrisen fra $\mathcal{B}$ til $\mathcal{B}'$.
 (Notasjonen $P_{\mathcal{B} \rightarrow \mathcal{B}'}$ brukes også.)

Teorem 5.2

La $V, \mathcal{B}, \mathcal{B}'$ og $P = P_{\mathcal{B} \rightarrow \mathcal{B}'}$ være som over. Da er

$$[\bar{v}]_{\mathcal{B}'} = P[\bar{v}]_{\mathcal{B}}$$

for alle $\bar{v} \in V$.